

Domararnir og stillilögmallo.

I.

Í Morgunblaðinu 4. mars s. 8, er fróðleg saga um athæfi miljónara nokkurs gagnvart gömlum betlara og konu hans, sem leitað höfðu sjer náttstaðar í brautarsal einum. Miljónarinn setst þar á stól og sofnar; dreymir að hann sitji á bekk alsnakinn og skjálfandi af kulda. Stendur upp, þrífur yfirhafnir gömlu fátaku hjónanna og hleypur út. Fyrir þetta var hann dæmdur í 80 daga fangelsi, og er sá dómur sennilega mjög ranglátur. Því að miljónarinn hefir að öllum líkindum sagt það satt, að þetta hafi verið sjer ósjálfrátt. Ef vjer þekkjum stillilögmálið, (law of determinants), þá er einmitt draumur eins og þessi mjög lík eins og sagt var: stilliáhrif betlurunum, sem miljónarann dreymir eins og sagt var, stilliáhrif betluranna fá honum draumgjafa, sem er empá vesælli en þau sjálf. Og það sem hjer þarf að skilja, er þetta. Þegar miljónarinn stendur upp, þá er hann alls ekki vaknaður, heldur hefir draumgjafinn einmitt náð fastari tókum á taugakerfi hans en áður, svefninn hefir breytst í trance, miðilsástand.

II.

Jafnvel þó að saga þessi væri ekki annað en tilbúningur, þá er eins víst fyrir því, að þekking á stillilögmálinu, er afar þýðingar-

mikil á margan hátt. Til dæmis mun það, sem menn hjer hafa kallað sálarrannsóknir, psýchie research, en mun verða nefnt rannsóknir í organískri epagógík (lífræmi fleiðslufræði) ekki komast í rjett og örugt horf, fyr en fengin er þekking á því lögmáli. Stillilögmálið hefi jeg nú rannsakað daglega í meir en 13 ár, og þóri að segja það fyrir, að þekking á því, mun eiga drjúgan þátt í að greyða öllu mannlífi. Hver skynsamur maður, og slíkir eru, sem þú fer, margir, getur fundið lögmál þetta sjálfur, ef hann aðeins hirðir um. Einna auðveldast til rannsókna í þessum efnum, mun vera fyrir trúlofaða menn, sem fara í annað land, þar sem enginn þekkir unnustu þeirra, eða veit að þeir eru trúlofaðir. Þá mun aldrei dreyma unnustuna, hversu mjög sem þeir þrá það, og er mjer kunnugt um slík dæmi, fleiri en eitt. Rjettara væri þó ef til vill að segja að þá mun nálega aldrei dreyma unnustuna; en ef það kemur fyrir, þá á mjög annarlegan hátt. En hitti þeir einhvern, sem veit að þeir eru trúlofaðir, og þekkir unnustuna, þá fer þá að dreyma hana. Væri mjer þökk á að menn segðu mjer eða skrifuðu af reynslu sinni í þessu efni.

2. apríl.

Helgi Pjeturss.

Lesbók Mbl. s. 110 árið 1928